

Uchwała nr 29/18
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 19 grudnia 2018 r.

w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 913, 1000 i 1432) oraz art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki, zwany dalej „Obszarem”, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
2. Obszar o całkowitej powierzchni 64063,34 ha położony jest na terenie powiatu grójeckiego w gminach: Warka, Mogielnica, Nowe Miasto n. Pilicą, powiatu kozienickiego w gminach: Magnuszew, Grabów n. Pilicą, powiatu białobrzeskiego w gminach: Białobrzegi, Wyśmierzyce, Stromiec, Stara Błotnica, Radzanów, Promna oraz powiatu przysuskiego w gminach: Klwów, Odrzywół, Rusinów, Gielniów.
3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 1 do uchwały.
4. Wykaz współrzędnych punktów załamania granic stref obowiązywania zakazu zabudowy w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 2 do uchwały.
5. Wykaz współrzędnych punktów załamania granic stref wyłączonych z zakazu zabudowy w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 3 do uchwały.
6. Poglądowe mapy granic Obszaru z naniesionymi strefami obowiązywania zakazu zabudowy oraz strefami wyłączonymi z zakazu zabudowy określa załącznik nr 4 do uchwały.

§ 2.

1. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych:
 - 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych i niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
 - 2) wspieranie procesów sukcesji przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, a tam gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne - używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia;
 - 3) zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych oraz tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków;
 - 4) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
 - 5) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej

- granicy polno-leśnej, a także tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
- 6) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach oraz budowa zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach;
 - 7) ochrona i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;
 - 8) zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych (stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod);
 - 9) stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia;
 - 10) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę;
 - 11) kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego;
 - 12) opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych;
 - 13) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
 - 14) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych.
2. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów łądowych:
- 1) przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;
 - 2) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej oraz propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową, a także propagowanie ochrony i hodowli lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt, a także promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
 - 3) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne i niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych oraz propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych;
 - 4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne) oraz opóźnianie pierwszego pokosu po 15 lipca, a w przypadku łąk wilgotnych koszenie we wrześniu z pozostawieniem pojedynczych stogów siana na ich obrzeżach do końca lata;

- 5) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
 - 6) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
 - 7) ochrona śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
 - 8) ochrona zbiorowisk wydmowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar;
 - 9) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków;
 - 10) eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych, a w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną i przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;
 - 11) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych, a także opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnym ekosystemami lądowymi;
 - 12) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
 - 13) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych;
 - 14) melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.
3. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych:
- 1) ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;
 - 2) wyznaczenie lokalizacji nowych wałów przeciwpowodziowych zgodnie z rzeczywistą koniecznością ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią (w miarę możliwości wały należy lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu);
 - 3) tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogenych i zwiększenia różnorodności biologicznej;
 - 4) prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej;
 - 5) zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala (zalecane jest stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów);
 - 6) ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;
 - 7) rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony;
 - 8) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni;

- 9) zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowach piętrzących;
- 10) ochrona i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, a także utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej wpływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;
- 11) ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;
- 12) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody celem obejmowania ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogenicznych;
- 13) opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi;
- 14) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą;
- 15) zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, a w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych i zachowywanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych mających dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej;
- 16) zalecane jest rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym (gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb, właściwej dla danego typu wód);
- 17) zalecane jest utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków, a w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.

§ 3.

1. W Obszarze zakazuje się:
 - 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081);
 - 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
 - 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
 - 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
 - 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości od 20 do 100 m (zgodnie z załącznikami nr 2 i 4 do uchwały) od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566, z późn. zm.¹⁾)- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym.
3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:
- 1) tworzących zadrzewienia śródpolne:
 - a) krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m²,
 - b) drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm- których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;
 - 2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie roją szansy na przeżycie (w tym złomów i wywrotów), które zagrażają bezpieczeństwu ludzi i mienia;
 - 3) zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy:
- 1) obszarów działek nr ewidencyjny 924, 926, 928, 932, 936, 965, 966, 967, 968, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 982, 983, 990, 991, 1208 z obrębu nr 0005 w miejscowości Jasionna oraz działek nr ewidencyjny 2357/2 i 2357/38 z obrębu nr 0011 w miejscowości Sucha w gminie Białobrzegi; działek nr ewidencyjny 434, 469, 470, 471 w miejscowości Witaszyn w gminie Wyśmierzyce; działek z obrębu nr 2 w miejscowości Branica w gminie Radzanów z wyłączeniem gruntów leśnych; działek nr ewidencyjny 154, 156/1, 156/2, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 171, 173 z obrębu nr 0015 w miejscowości Stanisławów oraz działek nr ewidencyjny 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 268, 269, 270, 271 z obrębu 0012 w miejscowości Kolonia Ossa w gminie Odrzywół;
 - 2) wydobywania piasku i żwiru na powierzchni nie przekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20.000 m³, jeżeli działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych - zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126, z późn. zm.²⁾);
 - 3) zatwierdzonych do dnia wejścia w życie rozporządzenia nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki dokumentacji geologicznych złóż kruszyw naturalnych w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2017 r. poz. 2180 oraz z 2018 r. poz. 650, 710, 1479, 1669 i 1722.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w: Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 723, 1563, 1629, 1637 i 1669.

5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż.
6. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, nie dotyczy stref wyłączonych z zakazu zabudowy oznaczonych w załącznikach nr 3 i 4 do uchwały.
7. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, nie dotyczy obiektów bezpośrednio służących turystyce wodnej, na terenach położonych poza obszarami Natura 2000.

§ 4.

Nadzór nad Obszarem sprawuje Marszałek Województwa Mazowieckiego.

§ 5.

Traci moc rozporządzenie nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2950, z 2007 r. poz. 1526, z 2009 r. poz. 1 oraz z 2013 r. poz. 2486).

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego**

Ludwik Rakowski

Uzasadnienie

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki, zwany dalej Obszarem, ustanowiony został rozporządzeniem Nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2950, z późn. zm.).

Zgodnie z rozporządzeniem, Obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję.

W 2009 r. samorządy województw, na mocy art. 21 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), przejęły od administracji rządowej zadania i kompetencje dotyczące parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614).

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą, moc zachowują dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Projekt uchwały sejmiku województwa, o którym mowa powyżej, wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Przedmiotowa ustawa została znowelizowana we wrześniu 2015 r. m.in. w zakresie zapisów dotyczących zakazów mogących obowiązywać w parkach krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu.

Zmianie uległ zakaz dotyczący wymaganej odległości budowy obiektów budowlanych tj. 100 m od cieków i zbiorników wodnych. Powyższy zakaz dotyczy obecnie jedynie budowy nowych obiektów budowlanych, a nie jak w poprzednim brzmieniu ustawy również rozbudowy istniejących budynków. Ponadto, ww. zakaz nie znajduje już zastosowania w przypadku sztucznych zbiorników wodnych.

Do przedmiotowej ustawy dodany został również art. 24 ust. 4, o brzmieniu: „Uchwała, o której mowa w art. 23 ust. 2 może określać odległości mniejsze niż określone w ust. 1 pkt 8 i 9, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu”.

Powyższe zezwolenie na modyfikację, w przypadku Obszaru dotyczy zakazu wskazanego w art. 24 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, tzn.: „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie o szerokości 100 m od:

- a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
- b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej”.

Ustawa o ochronie przyrody dopuszcza więc stosowanie odległości mniejszych niż 100 m obowiązywania ww. zakazu, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu.

Niezbędne jest więc dostosowanie aktów prawnych dotyczących ww. form ochrony przyrody do treści aktualnej ustawy oraz ich zindywidualizowania w taki sposób, aby zawarte w nich zakazy nie były bardziej restrykcyjne niż przewidują to założenia ustawy.

Samorząd Województwa Mazowieckiego zwrócił się do gmin z terenu Obszaru z prośbą o analizę sytuacji zagospodarowania terenu oraz przekazanie informacji, czy uzasadnione jest pod względem zwiększenia swobody w zakresie użytkowania terenów zmniejszenie odległości zakazu budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych.

Biorąc pod uwagę stanowiska wójtów gmin w przedmiotowej sprawie, w styczniu 2017 r. Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa przygotował projekt uchwały dostosowujący rozporządzenie Nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki do aktualnego brzmienia ustawy oraz zmniejszający odległość obowiązywania ww. zakazu na terenach gmin znajdujących się na Obszarze (z wyjątkiem Miasta i Gminy Mogielnica).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie (RDOŚ) pismem z dnia 28 lutego 2017 r. odmówił uzgodnienia przedmiotowego projektu uchwały. Zdaniem RDOŚ w ww. projekcie należało wprowadzić podział na strefy, w których rygor dotyczący zakazu lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych będzie łagodzony w zależności od wartości przyrodniczych i krajobrazowych w poszczególnych gminach.

W celu wypracowania wspólnego stanowiska dotyczącego kolejnego projektu uchwały w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki, przeprowadzono spotkania robocze pomiędzy przedstawicielami Departamentu Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa i Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. W oparciu o ww. rozmowy oraz wymianę korespondencji między Urzędami przyjęto założenie, że w projekcie uchwały dla rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych (cieków naturalnych o szerokości powyżej 1,5 m, o rzędzie cieków od 1 do 4 wg Mapy Podziału Hydrograficznego Polski) oraz dla sztucznych zbiorników wodnych usytuowanych na wodach płynących:

- na terenach obszaru Natura 2000 – zostanie utrzymany dotychczasowy **100 m** zakaz zabudowy,
- na terenach poza obszarem Natura 2000 – ww. zakaz zostanie zmniejszony do **50 m**. Dla drobnopowierzchniowych cieków i zbiorników wodnych położonych poza ww. strefami zakaz lokalizowania obiektów budowlanych wyniesie **20 m**.

Jednocześnie z przedmiotowego zakazu zostaną wyłączone tereny zabudowane lub przeznaczone pod zabudowę, przez które rozumie się:

- tereny zwartej zabudowy wyznaczone zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 29 i 30 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017 r. poz.1161),
- tereny zabudowane lub przeznaczone pod zabudowę na podstawie użytków gruntowych z ewidencji gruntów i budynków,
- tereny przeznaczone pod zabudowę na podstawie gminnych dokumentów planistycznych (miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego).

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru ochrony przyrody (Dz. U. z 2012 r. poz. 1080) organ przygotowujący uchwały dotyczące parków krajobrazowych i obszarów

chronionego krajobrazu zmieniające rozporządzenia wojewodów powinien przygotować cyfrowy zapis granic ww. form z wykazem współrzędnych punktów załamania granicy.

W związku z powyższym, na zamówienie Województwa Mazowieckiego została sporządzona baza danych przestrzennych dotycząca granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki oraz baza danych przestrzennych związanych z zakazem zabudowy od linii brzegowych cieków i zbiorników wodnych.

Na podstawie przedmiotowych baz danych przestrzennych przygotowano: wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (**załącznik nr 1**), wykaz współrzędnych punktów załamania granic stref obowiązywania zakazu zabudowy oraz stref wyłączonych z zakazu zabudowy w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (**załącznik nr 2 i 3**), poglądowe mapy granic Obszaru z naniesionymi strefami obowiązywania zakazu zabudowy oraz strefami wyłączonymi z zakazu zabudowy (**załącznik nr 4**).

Zgodnie z rozporządzeniem Nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki powierzchnia Obszaru wynosiła 63 422 ha. Po przeprowadzeniu uszczegółowienia przebiegu granicy Obszaru zmieniła się powierzchnia, która wynosi 64 063,34 ha. Różnica między powierzchnią określoną w rozporządzeniu, a powierzchnią obliczoną po ustaleniu dokładnego przebiegu granicy Obszaru wynika ze zwiększenia dokładności wykonywanych pomiarów oraz dowiadywania granic Obszaru do granic działek ewidencyjnych.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody sejmik województwa w uchwale w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu określa zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów, o których mowa w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony.

W przedmiotowej uchwale zrezygnowano z zakazu „zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką”. Regulacje prawne w przedmiotowej kwestii zawarto w art. 125 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614), ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1840, z późn. zm.) a także w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183).

W uchwale wprowadzono również odstępstwo od zakazu „likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych (...)”. Za zasadne uznano wyłączenie z ww. zakazu skupisk krzewów o powierzchni do 25 m² i drzew o obwodzie pnia, na wysokości 130 cm, do 30 cm tworzących zadrzewienia śródpolne, których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia do użytkowania gruntów rolnych. Przyjęto założenie, że grunt rolny może nie być użytkowany przez okres do 20 lat. Jako gatunki lekkonasienne, szybko rosnące i szybko przyrastające, które mogą się obsiewać na polu, wytypowano topolę osikę i brzozę brodawkowatą i dla tych gatunków, korzystając z „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów dla ważniejszych gatunków leśnych” Bolesława Szymkiewicza, uśredniono obwód pnia na wysokości 130 cm w wieku 20 lat, który w zaokrągleniu wyniósł 30 cm (I klasa bonitacji). Z ww. zakazu wyłączono również obumarłe i nie rokujące szansy na przeżycie drzewa i krzewy, stanowiące zagrożenie dla ludzi i mienia. Przedmiotowe odstępstwa umożliwią prowadzenie racjonalnej gospodarki zadrzewieniami na terenie Obszaru, a także umożliwią przywrócenie rolnikom właściwej kultury rolnej na gruntach odłogowanych, pokrytych samosiewem. Ww. zakaz nie dotyczy również zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na terenach, które zostały przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu uchwalenia niniejszego aktu.

Ponadto w uchwale wprowadzono wyłączenie z zakazu „wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (...)”, który nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż. Odstępstwo to umieszczono w celu jednoznacznego dopuszczenia na terenie Obszaru możliwości wydobywania kopalin na warunkach określonych w koncesji właściwego organu i zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

Z rozporządzenia Nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki zostały przeniesione do uchwały odstępowania od zakazów „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...) oraz „wydobywania do celów gospodarczych skał (...)”, przy czym zapisy dotyczące możliwości prowadzenia eksploatacji na Obszarze zaktualizowano do obowiązujących przepisów prawnych.

Regulacja dotycząca stref wyłączonych z zakazu zabudowy wynika z opisanej powyżej przyjętej metodyki, polegającej na nieobejmowaniu ww. zakazem terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę.

Tak przygotowany projekt uchwały pismami z dnia 8 czerwca 2018 r. przekazano do uzgodnienia właściwym miejscowo radom gmin oraz Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie. W ustawowo przewidzianym czasie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i rady gmin: Radzanów, Stara Błotnica, Grabów nad Pilicą, Magnuszew, Rusinów, Stromiec, Gielniów, Promna, Klwów, Nowe Miasto nad Pilicą, Warka, Mogielnica, Wyśmierzyce i Białobrzegi, nie wniosły uwag, co należy uznać za uzgodnienie powyższego projektu. Wójt Gminy Odrzywół pismem z dnia 11 lipca 2018 r. przekazał Uchwałę Rady Gminy Odrzywół dotyczącą odmowy uzgodnienia ww. projektu. W uzasadnieniu przedstawiono uwagi odnoszące się do poglądowych wydruków mapowych stanowiących graficzny załącznik do projektu Uchwały, nie zaś do zaproponowanych przebiegów granicy obszaru czy granicy strefy zakazu zabudowy. Odmowę argumentowano także, ograniczeniami dla budownictwa na działkach przylegających do cieków wodnych w przypadku utrzymania zakazu zabudowy 100 m. Zgodnie z art. 23 a ustawy o ochronie przyrody Rada gminy może odmówić uzgodnienia projektu uchwały, wyłącznie w przypadku, gdy wprowadzenie zakazów, prowadziłoby do ograniczenia możliwości rozwojowych gminy wynikających z ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w stopniu nieproporcjonalnym do wartości jakie obszar chronionego krajobrazu ma chronić. Jednak w przypadku przedstawionego projektu Uchwały nie znajduje to zastosowania, gdyż projekt nie wprowadza nowych ograniczeń dla mieszkańców, a wręcz przeciwnie – liberalizuje zapisy obecnie obowiązującego rozporządzenia nr 43 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny rzeki Pilicy i Drzewiczki, w myśl, którego obowiązuje zakaz zabudowy w odległości 100 m wzdłuż wszystkich cieków wodnych.

Biorąc pod uwagę argumenty przytoczone przez Gminę Odrzywół oraz jeden z celów wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu, jakim jest możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, zaproponowano wprowadzenie dodatkowego odstępowania od zakazu „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych...” dla obiektów bezpośrednio służących turystyce wodnej, jednak położonych poza obszarami Natura 2000. Odstępstwo to umieszczono w brzmieniu zbliżonym do tego, jakie występuje przy tym samym zakazie w parkach krajobrazowych. Różnica w zapisach polega na dodaniu słowa „bezpośrednio”, aby uniknąć dodatkowej interpretacji tego wyłączenia. Oznacza to, że powinny to być tylko takie obiekty budowlane, które bezpośrednio, a nie pośrednio powiązane są z turystyką wodną np. pomost do mocowania jednostek pływających, czy pomost służący do wędkowania.

Należy podkreślić, że ustawowym celem powoływania obszarów chronionego krajobrazu jest ochrona terenów służących turystyce i wypoczynkowi. Zasadnym wydaje się więc

wprowadzenie nad terenami wodnymi możliwości budowy obiektów służących bezpośrednio turystyce wodnej. Jednakże w przypadku terenów Natura 2000 gdzie znajdują się cenne stanowiska i siedliska przyrodnicze, nie jest zasadna liberalizacja tego zakazu.

Projekt przedmiotowej uchwały przedłożono ponownie do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska i radom gmin: Radzanów, Stara Błotnica, Grabów nad Pilicą, Odrzywół, Magnuszew, Rusinów, Stromiec, Gielniów, Promna, Klwów i radom miejskim w: Nowym Mieście nad Pilicą, Warce, Mogielnicy, Wyśmierzycach oraz Radzie Miasta i Gminy Białobrzegi.

Przedmiotowy projekt został uzgodniony uchwałą nr XXXIV.268.2018 Rady Gminy Odrzywół z dnia 9 listopada 2018 roku, uchwałą nr LV.247.2018 Rady Gminy Promna z dnia 14 listopada 2018 roku oraz uchwałą nr XLI.300.2018 Rady Gminy Stromiec z dnia 14 listopada 2018 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz pozostałe Rady Gmin nie zajęły stanowiska w sprawie uzgodnienia projektu uchwały. W myśl art. 23 pkt 3 a ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614) niezłożenie przedmiotowego uzgodnienia w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały jest uważane za uzgodnienie projektu.

Projekt uchwały przekazano również do konsultacji Mazowieckiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego, która pismem z dnia 30 października 2018 r. poinformowała o braku uwag do przedmiotowego projektu.

Niniejsza uchwała stanowi akt prawa miejscowego i wymaga publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Formalno-prawny nadzór nad aktem sprawuje Wojewoda Mazowiecki.